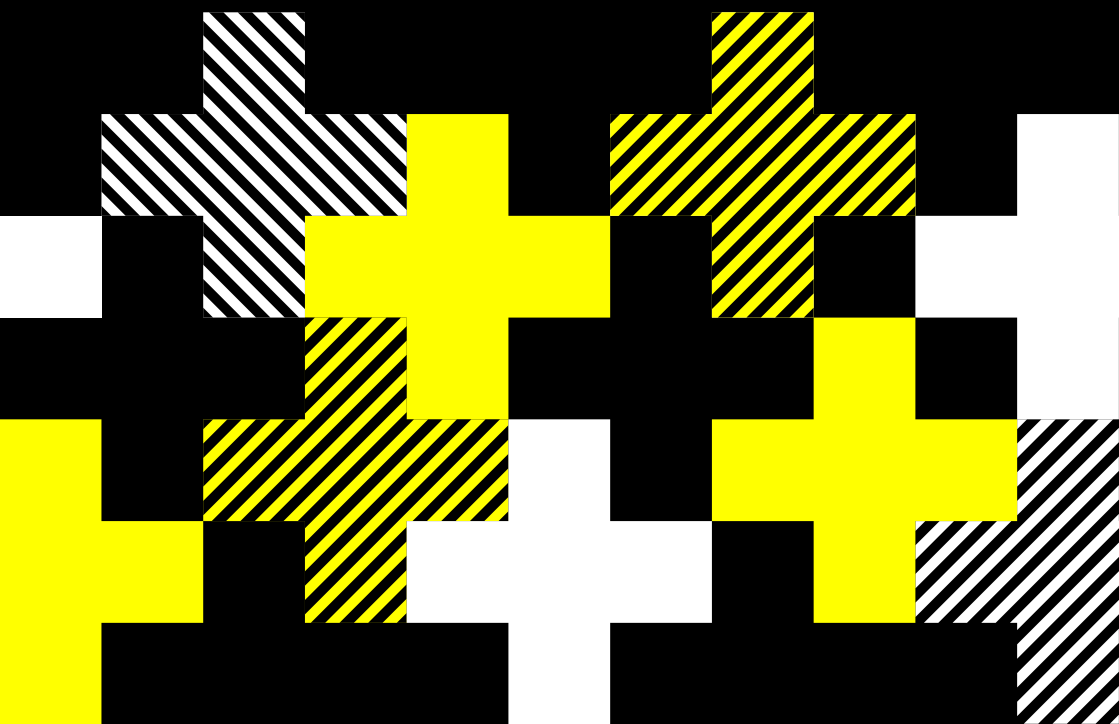

BETROKKEN

Beleidsplan BNA
2023-2025

Onze creatieve, professionele branche staat klaar om deel van de oplossing te zijn in een wereld die schudt op zijn grondvesten. Van geopolitieke spanningen en oorlog binnen Europa, de klimaat- en verduurzamingsopgave, de energie- en stikstofcrisis, de stagnerende woningmarkt tot inflatie en stijgende kosten. Juist dán is creativiteit nodig. Zoals ook in het regeerakkoord uit 2021 staat. En daar is de BNA het geheel mee eens.

Tegelijkertijd merken wij dat niet alleen de bouw, maar ook de branche onder druk staat. Toenemende onzekerheid, stijgende bouw- en materiaalkosten, moordende concurrentie en een uithollend verdienmodel voor architectenbureaus. Dit moet anders. Het is ook te vaak niet fair. Voor een duurzame, gezonde toekomst is juist onze creativiteit van groot belang. De geschiedenis leert dat de architectenbranche veerkracht heeft, ook in lastige tijden. Het moet anders, beter, samen met opdrachtgevers en overheden. Voor de samenleving. Daar gaan we aan werken.

Maatschappelijke meerwaarde

Architecten zijn betrokken bij het oplossen van maatschappelijke opgaven. Met hun deskundigheid en ervaring zetten architectenbureaus hun ruimtelijke ontwerpkracht in voor betaalbare en energie-efficiënte woningen, aantrekkelijke en functionele openbare ruimtes en minder CO₂-uitstoot en grondstoffengebruik door het ontwerpen van duurzame gebouwen. Met oplossingen die de tijd doorstaan en waarde toevoegen aan hun omgeving. Als verbinders, verbeelders en vernieuwers dragen zij met hun integrale aanpak bij aan een duurzame en inclusieve toekomst voor onze samenleving en aan het verbeteren van de levenskwaliteit in dorpen en steden.

Samen sterker

Onze missie is het versterken van architectenbureaus die op kansrijke markten toegevoegde waarde bieden aan opdrachtgever en samenleving. De BNA staat voor het collectieve belang van de branche en werkt aan het versterken van bureaus door belangenbehartiging, het uitwisselen van kennis, het scheppen van goede condities voor het ondernemerschap en het faciliteren van netwerken. Juist het bundelen van krachten maakt sterk en dat is de essentie van onze vereniging. We vertegenwoordigen ruim 60% van de werkenden op architectenbureaus. Daarmee kunnen we zaken voor de branche voor elkaar krijgen. Zoals bijvoorbeeld het namens de werkgevers afsluiten van de cao die geldt voor alle architectenbureaus in het land.

Lobby

BNA is de stem van de branche en die gaat de komende beleidsperiode nog nadrukkelijker gehoord worden. Waar het kan in coalities met anderen. Zowel in het publieke debat over belangrijke actuele opgaven als in de lobby om het speelveld voor architectenbureaus te verbeteren. Want de positie van architectenbureaus staat onder druk. De condities en verdien capaciteit moeten beter. Dat is ook een opgave voor de branche zelf. We blijven ons dan ook onverminderd sterk maken voor proportionele aanbestedingen, faire contractering, goed opdrachtgeverschap en effectieve bouwregelgeving. Daarnaast gaan we meer lobbyen om de regie en de uitvoeringskracht van overheden te verbeteren. Daar lopen architectenbureaus in de praktijk keer op keer tegenaan.

Versterking architectenbureaus

Het versterken van architectenbureaus is onze belangrijkste drijfveer. Want sterke bureaus leveren betere architectuur op. Dat doen we zowel door lobby en belangenbehartiging als door activiteiten, diensten en producten te ontwikkelen die het ondernemerschap van aangesloten bureaus helpen versterken. Deze lopen uiteen van juridische advies voor aanbesteden en contracteren, handreikingen en tools die bureaus in de dagelijkse praktijk ondersteunen, een uitgebreid en op maat gesneden aanbod van de BNA Academie, benchmark- en brancheonderzoeken tot een programma voor internationaal ondernemen. Het vergroten van kennis en competenties en het slim gebruiken van digitalisering en technologische ontwikkelingen bevorderen de innovatiekracht van de branche. Daarnaast wordt de aantrekkelijkheid van de branche verder vergroot door het succesvol stimuleren van een positief werkklimaat, MVO en meer aandacht voor diversiteit en inclusiviteit. Dat is belangrijk om in de huidige krappe arbeidsmarkt goed gekwalificeerd personeel te kunnen binden en behouden.

Verbinden en verenigen

Elkaar betrekken en ontmoeten in netwerken is vanzelfsprekend essentieel binnen de vereniging. Daar geven we op vele manieren vorm aan. Van de jaarlijkse Architectendag en uitreiking van Beste Gebouw van het Jaar, uiteenlopende thematische en lokale netwerken tot online kennissessies. De komende jaren zetten we verder in op het verhogen van de deelnamegraad aan live en online bijeenkomsten. Het aanbod van de vereniging aan diensten, kennis en netwerken moet ervoor zorgen dat de verschillende categorieën leden de toegevoegde waarde van het lidmaatschap ervaren. Tegelijkertijd blijft het aantrekken van nieuwe leden belangrijk, ook in economisch lastiger tijden. We vertegenwoordigen ruim de meerderheid van de werkzame personen in de architectenbranche en dat willen we zo houden en waar mogelijk verder versterken.

Klimaat en verduurzaming

De bouw levert een groot aandeel in de CO₂-uitstoot en het grondstoffengebruik. De Europese Commissie ziet de architect als sleutelfiguur in een circulair bouwproces en is ervan overtuigd dat circulair ontwerpen de game changer voor de bouwsector gaat zijn. Dat sluit naadloos aan bij de visie van de BNA dat de architect vooraan in de keten een bepalende rol kan spelen. We roepen bureaus daarom al vanaf 2018 op om circulaire ontwerpprincipes toe te passen en om ons manifest Wij Gaan Circulair te ondertekenen. Duurzaam ontwerpen is een integraal onderdeel van het architectenvak. Het BNA-aanbod stimuleert bureaus hierin met praktijkgerichte kennis en informatie en met een programma waarin bureaus ook onderling meer kennis en ervaring uitwisselen. Veel sectoren hebben inmiddels een convenant gesloten over hoe zij gaan bijdragen aan het afremmen van de klimaatverandering en de uitputting van grondstoffen. In de bouw bestaat nog geen convenant en BNA wil hiertoe het voortouw nemen in de keten.

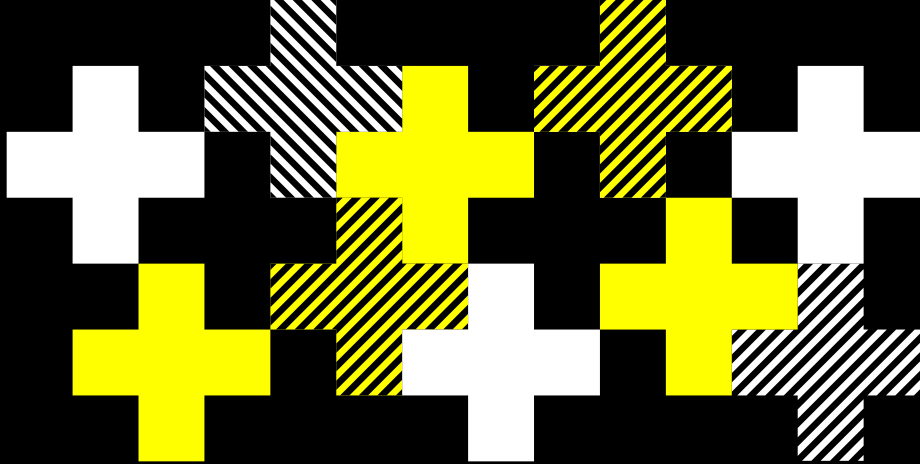
Waarde en impact

Als we in de praktijk ervaren dat onze expertise en vakkundigheid niet altijd op waarde geschat worden, betekent dat ook dat we de meerwaarde ervan voor anderen beter moeten aantonen en onderbouwen. BNA heeft daarom met een aantal bureaus en een externe partij een assessment ontwikkeld waarmee gerealiseerde waarden van projecten in kaart worden gebracht. Om daarmee onze positie te versterken en de meerwaarde van architectuur nog overtuigender te kunnen uitdragen. Het blijkt voor bureaus nog best lastig om goed onderbouwd te krijgen welke waarden voor wie zijn toegevoegd. Dit gaan we de komende periode verder stimuleren en uitbouwen. Ook om het bij acquisitie en selecties te gebruiken en het aan de voorkant in het ontwerp mee te nemen.

Daarnaast gaan we -mede met het oog op aanstaande MVO-wetgeving- bureaus stimuleren om de impact van hun organisatie aan te tonen. Een aantal bureaus is daar al volop mee bezig en in andere sectoren is impactmeting al veel gebruikelijker.

Betrokken branche

Het doel is een zichtbare, financieel gezonde en inclusieve branche die door de buitenwereld als betrokken, vernieuwend en essentieel wordt gezien bij de grote opgaven van deze tijd. Een branche die als onmisbaar gezien wordt door overheid en opdrachtgevers. Door de kerntaken van een branchevereniging (de '3 b's': bureauondersteuning, belangenbehartiging en brancheontwikkeling) vorm te geven op een manier die past bij de omgeving en deze tijd. Door de branche te versterken en vernieuwen. En de relevantie, reputatie en representatie van de vereniging succesvol te verhogen. Op eerlijke voorwaarden, volle kracht vooruit.

Succesfactoren

Representatie:

Onze bureaus vertegenwoordigen de meerderheid van de werknemers in de architectenbranche

KPI: het representativiteitscijfer in het kader van de cao is 60% of hoger

Relevantie:

Leden vinden het lidmaatschap relevant voor hun ondernemerschap

KPI: leden waarderen de relevantie van dienstverlening, activiteiten en lobby met een 7 of hoger

Reputatie:

BNA wordt gezien als een vernieuwende en samenwerkende vereniging, die met de kernthema's van het beleid bijdraagt aan oplossing van de uitdagingen van de samenleving

KPI: blijkt uit reputatie-onderzoek

Ontwikkelingen binnen en buiten de branche	Ambities	Beleidsdoelstellingen 2025
Lobby		
• Einde van het neoliberale tijdperk: de overheid neemt meer regie • De rol van architecten staat onder druk • Opdrachtgevers en consumenten willen meer aantoonbare zekerheid vooraf • Digitaal samenwerken in de bouw zal verder gereguleerd worden	BNA schept condities om de rol & positie van architectenbureaus te versterken	BNA heeft zich ingezet voor proportionele aanbestedingen, goede bouwregelgeving en ketenstandaarden (DNR en STB), een gelijk speelveld, goed opdrachtgeverschap en een gezond verdienvermogen
		BNA heeft actief op de belangrijke actuele issues geopinieerd en heeft zich met nadruk op maatschappelijke lobby gericht
Ondernemerschap		
• Markt: minder bouwvolume door krimpende economie, stikstofcrisis en stijgende materiaalprijzen, wel weer meer woningbouw door woningcorporaties • Omzet in de branche daalt • Digitalisering en industrialisering beïnvloeden en veranderen de bouw diepgaand • Meer aandacht en regelgeving voor MVO • Meer aandacht voor diversiteit en inclusiviteit binnen bedrijven • Voorlopige krapte op de arbeidsmarkt	BNA versterkt het ondernemerschap van de branche	BNA heeft het ondernemerschap van aangesloten bureaus verbeterd door kennis en competenties te vergroten en condities te verbeteren
		De aantrekkelijkheid van de branche is toegenomen doordat een positief werkklimaat, MVO en meer diversiteit & inclusiviteit op bureau succesvol zijn gestimuleerd door BNA.
		De branche heeft zijn impact vergroot door slim gebruik van digitalisering en technologische ontwikkelingen

Verbinden & verenigen

- Heropleving van noodzaak (sectorale) collectieve belangenbehartiging
- Hybridisering van de branche zet verder door
- Lidmaatschap minder vanzelfsprekend, ook architectenbureaus creëren nieuwe (multidisciplinaire) collectieven

BNA verbindt en verenigt onderling

BNA heeft zich dusdanig vernieuwd dat alle leden de toegevoegde waarde van het lidmaatschap ervaren en ook jonge en multidisciplinaire bureaus aanspreekt

De participatiegraad van aangesloten bureaus in het hele land in de fysieke en virtuele vereniging is verhoogd

Het totaal aantal fte van de aangesloten bureaus is stabiel gebleven en bij voorkeur iets toegenomen

Klimaat & verduurzaming

- De klimaat-, grondstoffen- en energietransitie hebben grote invloed op de ruimtelijke ontwerpopgaven
- Het stikstofprobleem dwingt tot CO₂-neutraal en -negatief ontwerpen en bouwen
- Prijsexplosie van energie versnelt verduurzaming en besparing
- Circulaire gebouwde omgeving is NL doelstelling voor 2050

Voor architectenbureaus zijn CO₂-reductie en beperking van grondstoffengebruik uitgangspunten in het ontwerp

BNA heeft bureaus succesvol gestimuleerd en gefaciliteerd om klimaat- en grondstoffengedreven te ontwerpen

BNA heeft het voortouw genomen voor een sectorconvenant in de bouw over het klimaat en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Bureaus hebben elkaar versterkt door kennis & ervaring in samenhang te delen in een ontwikkelgericht programma

Waarde & impact		
• Van lineaire naar betekeniseconomie • Het aantonen van gerealiseerde meerwaarde voor opdrachtgever, gebruiker en samenleving wordt steeds belangrijker • Op veel terreinen meer sociale tweedeling	Architectenbureaus tonen de ecologische, sociale en economische impact van hun projecten en hun bedrijf	BNA heeft bureaus gestimuleerd om waardegedreven te ontwerpen en de resultaten daarvan achteraf te meten, zodat zij de gerealiseerde waarden van hun ontwerpen beter kunnen communiceren
		BNA heeft gestimuleerd dat architectenbureaus de impact van hun organisatie meten en kunnen aantonen
		BNA heeft de waarde van architectuur succesvol uitgedragen
Ontwikkelingen binnen en buiten de branche	Ambities	Beleidsdoelstellingen 2025

Goedgekeurd door de ledenraad op 23 maart 2023

